

Suvi teeb pai Suvekodus

27. juulist 7. augustini oli Metsakodu eesti noorte päralt

Ojamaal 66 aastat tagasi alguse saanud laste Suvekodu korraldamise traditsioon jätkus selgi aastal, juba teist korda Stockholmi Eesti Huvikooli hõlma all. Suvekodu on laager 8-14aastastele eesti noortele Jönköpingsi lähistel Metsakodus, kus kaks nädalat ollakse vanemate- ja nutiseadmevaba ning pannakse rõhku eesti keelele ja kultuurile, liikumisele ja koostegemise rõõmule. Sel aastal oli laagris 68 noort, nendest 42 Stockholmi Eesti Koolist, 13 Rootsi eri paikadest ja 13 Eestist.

Iga päev oli täis mitmekülgseid tegevusi, mis kätkesid nii laagri traditsioonilisi kui ka just selle laagri eripäraseid ettevõtmisi. Suuremad ettevõtmised nagu päeva- ja ööluuremäng, suveteater ja olümpiamängud ning kunstinäitus nõudsid juhtidelt pikka ja põhjalikku ettevalmistust. Samas oli palju väiksemaid tegevusi, mida spontaanselt nauditi: tehti sporti ja mängiti palli, sõideti kanuuga, õpiti sõlmi tegema ja kaarti lugema, maaliti ja meisterdati, lasti vibu, korjati mustikaid, loeti raamatuid ja lahendati ristsõnu.

Tegevusi viisid läbi 20 juhti ja praktikanti, kellest kuus tulid Eestist, kuus olid aga endised Suvekodu kasvandikud ja pikaaegsed tegijad. Üle poole juhtidest olid Suvekodus ja ka Metsakodus esimest korda. Seega oli meeskonnas nii ajaloolist mälu kui ka palju uusi ideid. Tugeva meeskonna aluseks oli juhtide erinev profiil: sport, kunst, muusika, teater, kirjandus, tants, skautlus.

Kui eelmisel aastal tähistati Suvekodu 65. sünnipäeva, siis sellel aastal oli tegevuste läbiv teema indiaanlased ja pulm. Nii seigeldi Metsikus Läänes ja peeti maha üks maru eesti pulm, sest Metsakodu on just säärane paik, kus loovuse ja looduse sünergias sünnivadki vahvad ideed. Suvekodu üks eesmärk ongi pakkuda lastele elamusi, mida nad naljalt kuskilt mujalt ei saa.

Seikluslikkus ja oma võimete proovile panek on alati meeldiv. Karl May Winnetou triloogiast inspireeritud päevaluuremängus otsisid noored indiaanipealiku kadunud poega Winnetoud ja tüdruku Kaunispäeva. Meeskonniti liiguti kaardi järgi ning kõik pidid leidma punktid, kust edasipääsemiseks tuli täita ülesanne. Noored pidid tegema tomahooki, püüdma lassoga mustangeid, laskma vibuga piisoneid, korjama

ravimtaimi ja mustikaid, kaevama kulda, kohtuma nõia ja šamaaniga, et jõuda indiaanilasteni. Päästetud indiaanilapsed tulid õhtul koos indiaanipealikuga lapsi laagrisse tänama. Kolm parimat meeskonda said tänutäheks teistest suuremad kommikotid.

Öises luuremängus saavad tavaliselt osaleda vaid vanemad lapsed. Sellel aastal said aga neli väiksemat poissi, kes igal hommikul vapralt jooksmas käisid, ööluuremängus osalemiseks eriloa. Pärast südaööd mindi väikeste gruppides metsaradu mööda oma vaprust proovile panema. Kuuvalge öö ja vaikne mets peitis endas nii mõndagi kiljuma- ja võpatamapanevat, sest kunagi ei tea, millise puu taga võib jalutada metsakoll, millise künka tagant kostab judisemaajavat lapsenuttu või kus ristub tee mõne nimetu mummi või vaimuga. Põnevate elamustega laagrisse tagasi jõudnud ootas ees soe tee ja ehedaid muljeid vahetati pea kukelauluni välja.

Öötegevused olid võluvaks alternatiiviks päevastele ettevõtmistele. Lauuluöö vahukommide grillimise ja lõkke ääres istumisega ning kalliralli olid eelsoojenduseks ööluurele. Kalliralli on üks meeletu kallistamine, kus kõik laagri neiud käisid pärast öörahu saabumist läbi poiste toad ja kallistasid noormehi järgemööda, igaüks sai pea 35 kallistust. Ainult kõige tillemad härrased ei liigahtanudki unes, kui tüdrukud, nunnumeeter põhjas, neid öökallistasid.

Liikumine on arendav jõud ning seetõttu kuuluvad spordimängud vaieldamatult Suvekodu juurde. Hommikud algasid spordisõpradele jooksuga 2 km pikkusel metsarajal ja seejärel ujumisega juba enne lipu heiskamist. Päeval mängiti vana head lipuvargust, laptuud ja pallimänge. Sportlike tegevuste krooniks olid laagri olümpiamängud. Olümpiamängud toimusid üheteistkümnel võistlusosalal: kotijooks, vibulaskmine, hüppenörihüpped, 60 m jooks, paigalt kaugushüpe, lauatennisepalli pörgatamine, palgil tasakaalu hoides kõndimine, väikse toikaga palli enda ees lükates raja läbimine, rõngastest läbi ronimine, olümpiarõngaste värvi ja tähenduse ära tundmine ning traditsiooniline munaistumine. Munaistumine on võistlus, kus noored peavad istuma vastu seina niimoodi, et jalgadega moodustub 90 kraadne nurk, istutakse kui toolil, aga tooli tegelikult pole. Sel aastal sündis munaistumise rekord 31 minutit, mille saavutas Stockholmi Eesti Kooli 3. klassi õpilane Matilda Piotrowski. Iga ala kolm parimat said diplomi ja sinimustvalge punupaelaga

šokolaadimedali. Kõikidelt spordialadelt noppis enim esikohti Stockholmi Eesti Kooli 8. klassi õpilane Hampus Vabi, kes sai kaela lausa 8 kuldmedalit.

Liikumiskultuurile sekundeeris vaimne pool. Päevad olid tulvil erinevaid meisterdamise, maalimise ja foto töötube. Indiaaniteemast inspireerituna valmistasid noored oma voodite kohale unenäopüüdjaid. Maalidest ja fotodest avati enne laagri lõppu pidulikult näitus, kus kõik tööd olid uhkelt eksponeeritud ning tööde autorid said tunnustuseks väikse põdrakanepiõie. Vaim ja liikumine said üheks tantsu-õpitubades, kus sündinud tantsud esitati lõpuõhtul. Õhtuti avati söögisaalis kultuurikohvik, kus muheda eesti muusika saatel kirjutati värvitulede valgel värvilistele paberitele kirju oma laagrisõpradele. Iga päev võis siin ja seal kuulda kandle või löõtspilli helisid. Kindlasti on just eesti rahvamuusika üks valdkond, mida tulevikus peaks lastele rohkem tutvustama.

Laagri viimasel õhtul etendus Metsakodu teatriaugus lõbus kosjalugu: Lydia Koidula "Säärane mulk ehk sada vakka tangusoola". Nelja päevaga selgeks õpitud teatritükis leidsid üksteist Männiku Märt (Kevin Kaldalu suurepärase roll) ja Mäeotsa Maie (Petra Kulli Norlini võluvas esituses). Laule ja lusti tulvil suveetendus jätkus Märdi ja Maie pulmapeoga. Pruutpaar saabus pulmapeole romantiliselt, kaskedega kaunistatud aerupaadis, üle järve. Pruutneitside saatel liiguti läbi spaleeri pidulikule õhtusöögile. Kui oli aeg proovida peigmehe võimeid puupaku lõhkumisel, avastati, et pruut on röövitud. Kui pruut üles leiti, sai ka lõpuks puupakk lõhutud ja beebi mähitud ning pruudikimp maha mängitud. Õhtuhämaruses jagati lastele diplomeid ja nagu ikka, lõppes viimane õhtu laste armastatud diskoga.

Laste ja juhtide energiavarude eest hoolitsesid Suvekodu perenaine Lija Langerpaur ja tema abilised Elvi Laik, Kristiina Rettel ja Kristiina Blomberg. Lija teab täpselt, mis lastele maitseb, sest tema kogemused pärinevad Suvekodust alates 1989. aastast ja Stockholmi Eesti Kooli köögist.

Kui eelmisel aastal olid Suvekodus erakordselt soojad ja päikeselised ilmad, siis sellel aastal oli esimene pool vihmane ja teine pool mõnusalt suvine. Vihmase alguse tõttu oskasid lapsed igat päikesekiirt nautida ja mõnu tunda lõkkeõhtutest ja saunaleilist. Ujumisfänne ei heidutanud vihm ega madal veetemperatuur.

Juba pidulikul avamisel hiemäel toonitasime noortele, et Suvekodu on eeskätt eesti keele ja kultuurilaager. Kõik tegevused viidi läbi eesti keeles. Kuna Suvekodusse vastuvõtmise tingimuseks on kasvõi vähene eesti keele oskus, siis eeldatakse, et noored saavad eesti keelest aru. Eesti keeles rääkimisega oli aga osadel noortel tõsine probleem. Sõnavara on puudulik ja puudub motivatsioon eesti keelt rääkida, sest kõik eesti keelt oskajad sõbrad räägivad nendega meeleldi rootsi keeles. Sellepärast on Eestist tulevatel lastel ja juhtidel kanda väga tähtis roll. Vaatamata korduvatele meeldetuletustele, et Suvekodus räägime ainult eesti keeles, rääkisid noored mitmetes taredes omavahel ikkagi rootsi keeles ja kui mängugrupis domineerisid noored, kellel rootsi keel oli tugevam kui eesti keel, siis ei hoolitud ka sellest, et Eestist tulevad lapsed rootsi keelest aru ei saanud. Siiski on Suvekodu korraldajatel põhjust olla rahul ja rõõmus iga uue õpitud sõna ja väljendi ning laulu üle. Laagri lõpuks oli kõigil selge "Eesti lipp", mille saatel hommikuti lipp heisati, ja "Õnne Eesti", mida lauldi lipu langetamisel.

Säravad noored ning pühendunud, väsimatud ning abivalmis tegevusjuhid lahkusid laagrist kallistustega, lubades kindlasti tagasi tulla. Tosinale noorele jäi see Suvekodu viimaseks, sest 14 aastat on vanuse ülempiir. Hetkel ei ole aga vanematele kui 14 aastat pakkuda ühtegi teist laagrit. Leerilaagri traditsioon on vahepeal katki jäänud ja midagi muud pole asemele tekkinud.

Suvekodu meeskond tänab kõiki vanemaid, kes leidsid võimaluse ja soovi saata oma lapsed Metsakodusse, kus eesti keel ja kultuur noori iga päev saatmas. Täname Jüri Baumannit ja Eesti Skaudijuhtide Kogu Rootsis, kes hoolitseb Metsakodu eest, Rootsi Eestlaste Liitu, Johan Kõppi fondi, Eesti Komitee Fondi, TallinkSiljat, Eesti Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Eesti Instituuti rahalise toetuse eest!

Mis saab olla veel toredam kui hommikust õhtuni ja õhtust hommikuni oma sõpradega koos olla! Ka need noored, kes tulid Suvekodusse esimest korda ja kellel ei olnud ühtegi sõpra ega tuttavat, leidsid endale vähemalt ühe või lausa mitu sõpra. Kõik noored vanuses 8-14 aastat on väga oodatud taas Suvekodusse järgmisel aastal! Registreerimine algab Stockholmi Eesti Kooli jõulupeol detsembrikuus.

Fotogalerii leiate Suvekodu 2015 Facebooki grupi lehel.

Sirle Sööt, Edward Kess

Suvekodu 2015 meeskond:

- Juhataja: Sirle Sööt
- Abijuhataja: Andrus Lipka Terras
- Perenaine: Lija Langerpaur
- Juhid & praktikandid: Emil Aron, Kristiina Blomberg, Marian Lindgren, Margit Nestra, Mart Nyman, Kristiina Rettel, Kaisi Rosin, Kristin Salu, Aili Suiste Rundin, Henry Turu, Taave Vahermägi.
- Külalisjuhid Eestist: eesti keele ja kirjanduse õpetaja Edward Kess, spordijuhid Martin Nelis ja Frederik Ross, muusikaõpetaja Anne Maiberg, pärimusmuusik Eva Väljaots ning lingvist Kätlin Aare.
- Köögiabiline: Eevi Laik

Suvekodu 2015 lapsed: Albert Aadla, Aksel Anderson, Helena Aus Ratnik, Axel Baumann, Oliver Baumann, Emilie Bilands, Axel Blomberg, Oskar Blomberg, Elisabet Cerenius, Stella-Mari Cronander, Andre David Vestergren, Angelina David Vestergren, Milvi Dömstedt, Daniel Eklund, Nove Furuby Manitski, David Gustavsson, Minäe Hedlund, Mart Hermlin, Simon Hiob, Laureen Humal, Harry Höglund, Niklas Jakobsen, Jane Johanson, Kevin Kaldalu, Gerhard Kimber, Petra Kulli Norlin, Johanna Mia Künnap, Sten Künnap, Raichart Laas, Anastasia Mari-Lill Leppist, Daniel Lindberg, Rasmus Lindberg, Annie Lindgren, Lea Lindström, Wilma Lindström, Paula Loide, Alexander Malmkvist, Ella Elise Maripuu, Katarina Miller, Lisen Montelius, Laura Murphy, Olivia Murphy, Teele Mäerand, Hugo Mattias Mölder, Alice Nyman, Rikard Petersen, Markus Piotrowski, Matilda Piotrowski, Indrek Pöld, Grete Rahnel, Aksel Rebas, Anton Rebas, Armin Rebas, Iris Rehbinder, Jessica Rettel, Luukas Ruus, Heidi Saluveer, Liisa Sarap, Linda Sarap, Angelica Suiste, Celine Sööt, Nora Sööt, William Vabi, Hampus Vabi, Martin Vahermägi, Tindra Vahermägi, Artur Vaidla, Anna von Fábry.